

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilvánt. sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Értesítés.

Van szerencsém az aradmegyei szabadelvű párt tagjait értesíteni, hogy az általam f. hó 19-ére összehívott pártgyűlés ezen napon nem fog megtartatni. A gyűlés napját bátor leszek annak idején közzé tenni.

Aradon 1895. május 16-án.

VÁSÁRHELYI BÉLA.

Válasz egy szélbali nyájaskodásra.

Arad, május 16.

Az aradmegyei szabadelvű párt szervekedése alkalmából az itteni szélbali ujság ismét idején valónak látta a csanádi palota fejedelmi udvarával a maga módja szerint foglalkozni. Jóllehet, hogy a furcsa kirohanással érdemileg foglalkozunk ma is fölösleges, mégse mulasztjuk el, hogy pár megjegyzést ne tegyünk arra.

A csanádi palotának urai becsületes, hazafias törekvései és bőséges sikerrel végeztek itt olyan munkát, melyre a legelfogultabb rosszakarat sem foghatja rá, hogy azok egyéni érdekeknek szolgálnak és nem közhasznú nagy alkotások, melyek nem csak a megyét és várost emelték más törvényhatóságoknak magasan fölébe, hanem országos szempontból is méltatást érdemelnek. Azoknak az uraknak a befolyását a közügyekre valamint a közgaz-

dasági mozgalmakra hirlapi cikkekkel megdönteni nem lehet, mert sikeres törekvéseiknek tiszta és nemes intenciójáról minden gondolkozni tudó és akaró s a közügyek iránt őszintén érző ember meg van győződve. De éppen azért arra sincs ok, hogy ezen uraknak a közügyekre való betolyását mi támogassuk ugyancsak hirlapi cikkekkel.

A mi már a szabadelvű párt szervekedésének szükségét illeti, azt az a nagy harc indokolja, mely egy részt a hazánkbeli fekete had és azok szövetségei, a bécsi feudális arisztokrácia és a római jezsuitizmus, másrészt pedig Magyarország összes szabadelvű és hazájának szabadságát szerető, — hogy úgy mondjuk — az összes liberális pártok között folyik. A szélső baloldal, mint ilyen, ebben a harcban komolytorként nem szerepel; a bomlás, melyet éppen a liberális eszmék mint minden pártban, úgy itt is fölszínre hoztak, ennek a pártnak az akcióképességét nagyon megviselte. Hiszen azt se tudja a világ, hogy ebben a szertefoszlott állapotában Polonyi-e, Justh-e vagy az új pártot szervező Kossuth Ferencz-e az, ki működésének irányt szab? Ma tény az, hogy Brankovics szerkesztő akár az országos, akár az aradmegyei szabadelvű párt elleni harcában csak úgy, mint Polonyi a reakció szekere tölje. Pedig meggyőződésünk — és éppen ezért harcolunk a párt ellen — hogy Apponyi reakcionárius pártjának nincs hőbb óhajta, mint hatalomra kerülve, az alkot-

mány sutba dobásával a sajtót megrendszabályozni, s mindazon szélbali támogatóit, kik neki később természetszerűleg alkalmatlanokká lesznek, ötven számozatlan pálczaütéssel hallgatásra tanítani. Míg ellenben arról is nyugodtak vagyunk, hogy az esetleg győzelmes reakció a csanádi palota urainak befolyását és a közügyekre való beleszólását még ekkor is respektálni fogja, jóllehet, hogy ez urak úgy ezen, mint egyéb törekvéseikben is távol vannak attól, hogy a reakcionárius pártot támogassák. Ellenkezőleg az a céljuk, hogy a nép összes rétegeiért, annak szabadsága-, előmenetele-és jóvoltáért minden tőlük telhetőt megtegyenek; és e törekvéseikben küzdenek még olyan írók szabadságáért is, kik ma jónak látják ellenükbe a gyűlölet hangját megszólaltatni.

A mint lapunk élén különben a cikkíró ur láthatja, a pártszervekedés napja rövid időre elhalasztatott, a minek okai felett a fejét törnie teljesen tetszésére bizzuk. Egyet azonban végül mégis szükségesnek tartunk konstatálni, azt tudniillik, hogy az itteni szélsőbaloldali párt megalakulása és szervekedése alkalmikor mi soha se találtuk a kölcsönös lojalitással és türelemmel megegyeztetőnek, hogy a meggyőződés tisztaságát kétségbevonó invektívákkal illetjük volna akár a pártot, akár annak a vezérlő egyéniségeit.

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

A sárga rózsá meséje.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Írta: Kosztka Mihály.

Kisasszonyom!

Hogy legutoljára együtt voltunk, ha nem oszadom, háromszor kételkedett szavam hitében, sőt nem is kell túlságosan erőltetnem az emlékező tehetőségem, hogy azt a kifejezést visszaidézzem, melylyel kételyét tolmácsolta; ugy-e azt mondta: hazudik...

Kissé haragudtam, kissé rá is szóltam akkor magára, de hát többet nem tehettem, mert mikor ezért a nyilvánvaló sértésért elégtételt követeltem olyanformán, hogy kértem nevezzen meg valakit, ki ezért velem elintézi ezt az ügyet, akkor maga kisasszonyom, édes mosolylyal ajkán a szemem közé nevetett és azt mondta:

— Ha verekedni akar, úgy velem kell megverekednie. Saját ügyeimet magam szoktam elintézni.

Kezével — szép, fehér, keskeny keze van — gesztikulált is e szavakhoz úgy, mint mikor a karddal hadonászunk. Ilyen ellenfére természetesen nem számítottam, s így lemondok az elégtétel vételétől.

De hiszen nem is erről akartam szólni: én ígéretemet akarom és fogom is beváltani, mit adott szavam szerint kell hogy tegyek, mert különben megint „hazug”-nak mond. — Már pedig ebből a megtisztelő kifejezésből

elég volt annyi, mint a mennyit már megkaptam.

A sárga rózsá történetét akarom, az én felfogásom szerint, kevésbé idealizálva, de nem ferditve, elmondani.

Május a szerelem hava. Ilyenkor engedékenyebb a lány, merészebb a fiú, lelke ábrándozóbb, szakgatott sóhaja vágyakozik valamire, melyet nem kell keresni, hisz az együtt születik a hajnal biborával, a virág szirma kelyhében rezgő, csillogó gyémánt-harmattal s illuziójának ezer fényes szálával befonja a lelkét, melybőloak akkor ébredünk, ha a szerelem mámoros, fájó, de mégis kívánt gyötrelmeit érezzük...

Nekem már nincs szükségem arra, hogy ezt a bűbajos hónapot várjam, az én szívem annyira érzékeny, hogy a fagyos világ folyama alatt is tud kigyulni. És ki is gyult...

A bálí táncsteremben találkoztunk mi össze először, hol a parkett oszított tükör-fénye és a nagy aranyozott csillárokból fakadó tüzsugarak összefonódva a hölgyeket mintegy ragyogó, csillogásában is rózsaszínű patinával vonják be és szemük perzselő erejét csak növelik, mosolyukat ellenállhatatlanabbá teszik, s kacajukat dallamosabbá varázsolják.

Mikor szemem végigfutott a hölgyek színes, pompázó táborán, hirtelen megakadt a maga apró virágokkal beszórt ruháján, s addig-addig néztem a csupa idegből összeszött alakját, természetét, mignem arczára tévedt tekintetem, melyet egykönnyen el se birtam onnan venni.

Odalánczolta a két szeméből kiömlő hun-

czútkás, delejes nézés, mely pajkosan, „merészen adta vissza csodálkozó pillantásom, odakötötte a szája körül felvillanó csodálatos mosolygás, mely megbizsergette vérem minden atomját.

Aztán bemutatkoztam. Ettől a perctől kezdődött az idillem, melynek boldog hangulatát megöriztem mostanáig, mikor a szerelemesek havára ébredünk. Abrándos szívemnek ez az előjátéka, a szomorubb része most jön a sárga rózsá történetében.

Ott forogtunk, kerengtünk a tánc kör hangosan kacagó, mulató, bohoskodó össze-visszaságában. Maga kisasszonyom, mellettem lépegetett, gömbölyű, sima karját az enyémen pihentetve, hiszen így szokták azt tánczközben.

Hogy milyen gondolatokkal járt magam mellett, még nem tudtam, de az én lelke-met a téli, havas világ közepette született szerelmes érzélem, lassanként növekvő indulata töltötte el. A télből beleszakadtunk a májusba, a virágillattól terhes balszamos levegőjü nyárelőbe, mikor a szél gerjeszt fuvalma csak szítja az érzélem erejét, s én éreztem, hogy az a tél-szülte sejtelmes érzélem kezd karaktert öltetni.

Ennek az első szimfoniáját az a sárga rózsá története idézte elő.

Ugy történt, hogy a mint már belemelegedtünk egy-egy perczre az ötletes, minden apropos nélkül, egymásba rozó kérdések és feleletek tömkelegébe, valami melankolikus arcú kamasz-gyerek osatlakozott az előttünk tipegő párhoz és a kerek-képü, hirtelen nőt

BELFÖLD.

A válság.

Mint Bécsből jelentik, báró Jósika király személye körüli miniszter, ki a tegnapi napot Budapesten töltötte, tegnap azonnal megérkezése után a királynál volt kihallgatáson. Jósika ez alkalommal, hírszerint, jelentést tett a királynak az időszerű magyarországi helyzetről és közléseket tett a Bánffy miniszterelnök által a királynak újabb előterjesztendő konkrét javaslatok módjáról és terjedelméről, úgy, hogy a király, mire a magyar miniszterelnök megérkezett, teljesen informálva lesz annak kívánságairól.

A N. W. Tagblatt arról is értesül, hogy irányadó körökben sokkal kedvezőbbnek fogják föl most a magyar válság legközelebb várható megoldását, mint napokkal ezelőtt, dacára annak, hogy legalább egyelőre sem Agliardi hivatalos visszahívásáról, sem Kálnoky gróf újabb lemondásáról ninosen szó.

Bánffy báró, aki ma reggel érkezik Bécsbe, ezuttal több napig időzik ott, amit abból is következtetnek, hogy ő felsége a péntekre kinttűzött kihallgatásokat visszavonta, mint hiszik azért, mert a magyar miniszterelnök pénteken sőt még szombaton is Bécsben marad.

Válasz az interpellációkra. Bánffy Dezső báró miniszterelnök, mint képviselői körökben hirtelen jár, szombaton válaszolni fog azokra az interpellációkra, melyeket Helfy és Ugron Gábor képviselők a pápai nuncius magyarországi utazásából támadt konfliktus ügyében hozzá intéztek. Ugy a szabadelvű párt, mint az ellenzéki pártok tagjai lehetőleg teljes számmal meg fognak jelenni ezen az ülésen.

A békeellenes főrendiház.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti levele. —

Budapest, május 15.

A főrendiház mai ülésében újból tárgyalta a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatot és ez alkalommal újabb szomorú bizonyítékát szolgáltatotta annak, hogy a magyar főrendiháznak körül-belül a fele merően ragaszkodik szeszélyes békeellenes érzéséhez.

leánynak egy sárga rózsát nyújtott azzal a kéréssel, fogadná el, küldi valaki.

Az az ábrándos szemű leányka már-már elfogadta volna, de maga kisasszonyom, nem engedte.

— Ne fogadd el semmi szín alatt. Ha név nélkül küldi, nem kell elfogadni. En sem fogadnám el.

Szinte unni kezdtem már a heveskedését, mikor aztán kintűnt, miért nem akarta azt a sárga rózsát másnak keblén látni. A szája széle megrándult kesernyén, mikor azt mondta:

— Persze, máskor engem kísérget, most meg neki küld rózsát.

Egy édes, illatos rózsá, selymes szirmokkal, a virágok királynője, melynek látása, illata, érzékeinket megrészesíti, most egyszerre kettőnknek fájt.

Magának, kisasszonyom, az első, az érzelmei homályából kibontakozó, szerelem fényes illúzióját kezdte tépogatni, míg nekem — én édes teremtőm — nekem egy újabb csalódásom bizonyítékát adta.

Eddig nagyon szerettem a sárga rózsákat, de most gyűlölöm, megborzonek a lelkem is a szín, a mérges irigységet jelképező szín láttára, mert irigy vagyok arra, a nem is tudom kire, ki sok éjszakának édes, kecsesgető álmát egyetlen rózsával semmisített meg.

A sárga rózsá meséjének vége. A poenje az, hogy nem fogadták el, az én mesémnek is az: engem sem fogadtak el. De a kezttyit újra felveszem.

Ha a törvényhozói kötelességüket elhanyagoló főrendek száma nem lenne oly nagy, tekintélyes reformbarát többség juthatna érvényre. Ma is, mint a korábbi szavazásoknál a főrendiháznak szabadelvű és reformbarát tagokból álló mintegy felerésze szavazott a kormány javaslatai értelmében a reform mellett. — A reformjavaslatok megakadályozása, illetve elhalasztása felett megint csak néhány, mindig reformellenes mágnáslik ultraklerikális és vakbuzgó reakzionárius kotériája döntött. Ez a kicsiny, de erőszakosan agitáló családi kotéria a magyar reformmunka örökös ellenségének gróf Zichy Nándornak önkényes parancsnoksága alatt áll. A nemes gróf eljárása méltó egyéb állásához, méltó a vezéri állásához, melyet az ugynevezett néppártnál, helyesebben: népámitó pártnál tölt be.

A főrendiház mai ülésének kezdete kedvező volt a kormányra nézve, de az ülés vége kedvezőtlen volt a vallás szabad gyakorlatáról szóló, ugyalaki, mint tárgyi tekintetben rendkívül mérsékelt törvényjavaslat sorsára. Ugyanis Zichy Nándor jezsuita rabulistikája dacára egy szavazattöbbséggel elfogadták a kormány- és reformbarát bizottsági javaslatot, amennyiben 117 szabadelvű főrend szavazott mellette, 116 reakzionárius ellene.

Ez az elfogadás tehát kedvező manifesztáció volt a kormányra nézve és a részletes vitát jelentette a napirenden levő törvényjavaslat ama szakaszai felett, amelyekre vonatkozólag még helyre kell állítani a békeséges egyetértést a képviselőház ismételt határozatai és a főrendiház közt.

A kezdetben előnyös eredményt előmozdították Bánffy br. miniszterelnök államférfiasan okos nyilatkozatai, a ki természetesen meggyőző logikával és az ő sajátos lovas udvariasságával utasította vissza gróf Zichy Nándor illoyális szóferdítéseit és rabulista művészetét, a ki hiában tett kísérletet, hogy a házszabályok erőszakos magyarzata által egyáltalán megakadályozza a részletes tárgyalást.

Ep ily kedvezően, és a főrendiház jövőbeli engedékenysége nézve mindenestre előnyösen hatottak a vallás- és közoktatásügyi miniszter: Wlassics Gyula fengesztelékeny nyilatkozatai. A reformellenes főrendek sem tagadhatják ennél fogva, hogy a magyar kormány, a liberális elvek integritásának megóvása mellett a legbékésesebb előzékenységnek adja bizonyítékát, és a legdelikátabb figyelembevétel tanúsítja minden vallási természetű aggodalom iránt, hogy végre helyre álljon a meg egyezés és egyetértés a magyar parlament két háza közt.

Es mindezek dacára sikerült az osztrák reakciópolitika magyar képviselőjének, az ultramontán oceliszövés nagymesterének: gróf Zichy Nándornak még egy igazi pyrrhusi győzelmet kivívni a reakzionárius terroristatöredék, a méltóságos főrendiházbeli magyar néppárt részére.

Csupán ezt a magyar gróf Loyolát személyesen környező kotéria segítségével vetette el 4 reformellenes szavazatnyi véletlen többség a reformtörvényjavaslat legfontosabb szakaszát, a 22-ik szakaszt. — Természetes, hogy ez a határozat a legosekélyebb befolyást sem gyakorolhatja a szabadelvű minisztérium állására és elhatározására.

A kormány addig fogja a javaslatot a főrendiházhoz visszaküldeni, míg a reakzionárius főrendek meg nem szüntetik a revoltepolitikát.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, május 16.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Molnár Antal, Schóber Ernő és Hévízy János.

A kormány részéről jelen vannak: Lukács László, Perczel Dezső és Fejérváry Géza báró miniszterek.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Lukács László pénzügyminiszter beterjeszté az orsz. nemzeti kiállítás költségeivel szemben való fedezésére rendezendő sorsjátékról szóló javaslatot.

Kiadták a pénzügyi bizottságnak.

Neményi Ambrus előadó beterjeszté a vas-kapuról szóló bizottsági jelentést.

Neumann Armin előadó a szabadalmi javaslatról mutatja be a jelentést.

Rosenberg Gyula előadó beterjeszté az áru-forgalmi statisztikáról szóló bizottsági jelentést.

Mentelmi ügyek.

Krajtsik Ferenc előadó Kabos Ferenc mentelmi ügyében jelenti, hogy a bíróság Kabos mentelmi jogát anélkül kéri felfüggeszteni, hogy a vizsgálat adatait bemutatta volna. Ezért kéri, hogy ne adja ki a ház Kabos Ferencet. (Helyeslés.)

Remete Géza azért nem adja ki Kabos Ferencet, mert képviselőt minden haszontalansággért kiadni nem tartja helyesnek.

A többség nem adta ki Kabos Ferencet.

Krajtsik Ferenc előadó Luby Géza mentelmi jogát most kéri felfüggeszteni, mert jogerős tétellel állunk szemben, amelyben semmi zaklatást sem lát. (Helyeslés jobbról.)

A ház Luby Géza mentelmi ügyét felfüggesztette.

Krajtsik Ferenc előadó Kende Mihály mentelmi jogát kéri nem felfüggeszteni, ugyanazon okból, mint Kabos Ferencnél. (Helyeslés jobbfelől.)

A ház nem függesztette fel Kende Mihály mentelmi jogát.

Választás.

A VI. bíráló bizottság hiányzó tagjára ejtették meg ezután a választást. A ház Mohay Sándort választotta meg.

A munkarend.

Elnök javasolja, hogy holnap a védjegyek oltalmáról és az áruforgalmi statisztikáról szóló javaslatokat tárgyalják; szombaton ne legyen ülés, hétfőn pedig tárgyalják a szabadalmi javaslatot.

A javaslatot elfogadták.

Ülés vége d. e. fél 12 órakor.

A főrendiház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, május 16.

Kezdeté délelőtt 11 órakor.

Elnök: Vaj Béla br.

Jegyzők: Gyulai Pál, Bánffy György gr. Gáll József, Ozirák Antal gr.

A kormány részéről jelen vannak: Fejérváry Géza br., Wlassics Gyula, Perczel Dezső miniszterek.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Az izraelita vallás reczeplője.

Folytatták a tegnapi megszakított részletes tárgyalást.

A 3-ik §-nál Zichy Nándor gróf a szakasz törlesztését kéri, dacára annak, hogy a szakasz rendelkezéseit különben elfogadhatná. De törlesztést kéri, mert kijelenti, hogy a harmadik felolvasásban a javaslatot, egészében is elfogja vetni.

Wlassics Gyula kultuszminiszter a szakasz fentartását kéri, azonban némi styláris módosítást ajánl, amennyiben ez a szakasz összefüggően van szerkesztve a már elvetett 2-ik §-sal. (Helyeslés balfelől.)

Elrendelték a szavazást, amelynek eredménye a következő: a szakasz mellett és ellen 92—92 szavazat adatott be.

Elnök: Rajtam lévén a döntés sora, én a szakaszt elfogadom. (Zajos éljenzés balfelől.)

A 4. §-nál Zichy Nándor gr. két szempontból kénytelen a szakasz ellen szavazni. Hogy a lelkész csak magyar állampolgár lehessen, az megszorítás. Másodszer pedig ő az egész javaslatot sem fogadja el, tehát ezt a szakaszt sem.

Wlassics Gyula kultuszminiszter elfogadására ajánlja a szakaszt.

A többség a szakaszt elfogadta.

A 5. §-nál Szapáry István gr. a szakaszt és az egész javaslatot nem szavazza meg.

A szakaszt a többség elfogadta.

Következett a javaslat harmadszori megszavazása, melyre nézve névszerinti szavazást kértek.

Elnök: Elrendelem a névszerinti szavazást. Akik a javaslatot elfogadják, természetesen a 2. § nélkül, amely kihagyatott, igennel szavaznak, akik nem fogadják el, azok nemmel. (Helyeslés.)

Zichy Nándor gr. feleslegesnek tart minden magyarizációt. Akik nem szavazzák meg azokat nemmel szavaznak, a többiek igennel. (Zaj balfelől.)

Wlassics Gyula kultuszminiszter: Boosánatot kérek, a Zichy gr. felfogása megtéveszteti azokat, akik a 2. § miatt ellenzik a javaslatot. Epen ezért az elnök distinkciója helyes. (Zajos helyeslés balfelől.)

Megkezdik a névszerinti szavazást.

Zichy Nándor gr. szólni akar. (Felkiáltások balfelől: Eláll! Nem beszélhet! Már szavazunk!)

Elnök: Kérem, már megkezdttük a szavazást, tehát nincs joga beszélni. (Helyeslés balfelől.)

Zichy Nándor gr. a figyelmeztetés dacára folyton beszél. (Nagy zaj balfelől és felkiáltások: Nincs joga beszélni! Rendre! Nagy, hosszantartó zaj.)

Elnök: A gróf ur figyelmeztetésem dacára is beszél, ezért rendreutasítom. (Zajos helyeslés balfelől. Nagy zaj jobbról.)

Ezután folytatták a szavazást, melynek eredménye a következő:

A javaslatot harmadik felolvasásban megszavazta 96 főrend; ellene szavazott 96 főrend; tehát a javaslatot az elnök döntésével a főrendház elfogadta.

IDŐJÁRAS.

Légnyomás: reggel 7 órakor 749.4 milliméter, délután 2 órakor 746.0 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 17.0, délután 2 órakor C° + 22.5. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 6. délután 2 órakor DK. 7. Felhőzet: reggel félborult, délután többnyire borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 6 milliméter égháborúval, jégesővel.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Május 17. —

Változás nem várható.

Fin de siècle válópör.

A századvéget, de meg a színészéletet is pompásan jellemzi az a válópör, mely a bécsi udvari opera baritonistája, ki nemcsak kitűnő hangjáról, de kitűnő étvágyról is híres és neje, ki viszont első énekesnő a berlini udvari operánál közt folyamatosan van.

Hivatásuk és szerződéseik arra kényszerítették a hírneves házaspárt, hogy egymástól hosszabb ideig távol éljenek.

Talán ez okozta, hogy egy szép napon arra a tudatra jöttek, hogy ők nem is szeretik egymást és így legjobb lesz, ha elválnak.

Be is adták a keresetet, kölcsönös leközöndhetlen ellenszenvet hozva fel indokul.

A férj a napokban megkapta az ítéletet a berlini I. kir. kerületi bírósághoz es ügyben és a kitűzött határnap reggelén meg is érkezett a porosz fővárosba.

Neje udvariasan várta őt a vonatonál.

A férj megköszönte a figyelmet és élenként kérdezősködött neje hogylétéről. Amidőn pedig a nő intézte hozzá ugyan-e kérdést, úszintén jegyzé meg:

— Bizonny, most nagyon éhesen érzem magam. Mily pompás konyhája is volt önnek! — tévé hozzá sóhajtva.

A nő megértette a finom czélszást. Meghívta dejeuner-re magához férjét, ahol legkitűnőbb hangulatban töltötték együtt a délelőttöt, amidőn az őra figyelmeztette őket, hogy itt a bírósági tárgyalás ideje. Kocsira ültek és együtt érkeztek a bíróság elé.

— Fentartják önök válási szándékukat?

— Igen, — felelték határozottan a felek.

— Mily okból?

— Kölcsönös leküzdhetlen ellenszenv miatt.

De ezzel még nem volt vége a jó napnak.

Este együtt mentek el az operába, boldogan emlékeztelve vissza közös sikereikre, közös dicsőségeikre.

Előadás után a férj viszonzta neje udvariasságát és meghívta souper-ra egy előkelő vendéglő chambre séparée-jába.

A bizalmas téte-á-téte, vagy a kitűnő champagnei vértűket mindinkább pesszúsába hozta. A férfi forrón karolta át neje karosú derekát, a nő édes mosolylyal hajlott szép férje domboru mellére.

— Fájdalom válnunk kell, itt az indulás ideje, — szölt a férfi.

— Mily kár, mily pompásan töltöttük el együtt a napot felelte a nő.

Es megállapodtak abban, hogy ez élvezetes napot ismételni fogják, ha majd a férj megint Berlinbe jön a válási törvényes kimondásához — kölcsönös leküzdhetlen ellenszenv alapján.

HIRÉK.

Május 17. Péntek. Róm. kath. naptár: Torpét. — Protestáns naptár: Torpét. — Görög-keleti naptár (május 5.): Iréne. — A nap két 4 óra 28 perceskor, nyugszik 7 óra 30 perceskor.

Szabadságharosi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Kölcsey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 2—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Janus 2. A hadász-egylet júniálisa a Csálai erdőben.

Nyáron az egész fürdő évad alatt előfizetőink kívánságára a lapot bárhová utánuk küldjük, még akkor is, ha többször változtatnak tartózkodási helyet, ha azt a kiadó hivatalilag idejekorán közlik.

Rendkívüli kiadást bocsátottunk ki tegnap délután, tudatva benne, hogy a főrendház a zsidó vallás recepoziójára vonatkozó törvényjavaslatot részleteiben is elfogadta. Fővárosi tudósítónk mai számunkban körülményesen beszámol a főrendháznak erről az érdekes üléséről.

József főherceg szemléje. József főherceg még Fiumében van családjával együtt, de pár nap múlva már hazajön, s megismeri a lugosi és verseczi honvédezeket.

A délvideki főrendek közül a főrendház egyik utóbbi ülésében a delegáció tagjává választották: Bohus Zsigmond csász. és kir. kamarás és dr. Gáll József.

Áthelyezett államvasuti felügyelő. Mint értesítünk, Hohnhauer Adolf a radi magy. kir. államvasuti felügyelőt a legközelebb Szombathelyen felállítandó új üzletvezetőséghez helyezték át. A távozóban Arad társadalmá egyik nagybecsült tagját veszíti el.

Tavaszi szemle a várbán. Spiegelfeld József br. vezérőrnagy dandárparancsnok, ma tartja az aradi várbán a szokásos tavaszi szemlét. Tegnap és tegnapelőtt Pancsován és Szegeden tartott inspicirungot s a bakák már előre drukkoltak, mint ütött ki ott a dolog, mert — ők legalább szentül azt hiszik — attól függ, hogy milyen hangulata van a vezérőrnagnak. Okuk is lehet a legényeknek a félszre, mert a vezérőrnagy min-

dent a legapróbb darabig megvizsgál: tisztaság a munder, ragyog-e a bakancs, glanczoltak-e a szíjjak, jól van-e pakkolva a borju, nincs-e baja a puskának stb. Mi azonban bátran reméljük, hogy Spiegelfeldnek egy csepp kifogása sem lesz a mi katonáink ellen, még akkor sem, ha talán a pancsovai vagy szegedi ezredek nem is elégitették ki a vezérőrnagyot.

Három új jegyző. Tegnap vizsgáztatta meg Szathmáry Gyula kir. tanácsos, alispán elnöklété alatt működő bizottság a jegyzői oklevéi megszerzésére pályázó öt kandidátust. Az írásbeli vizsgálatot mind az öt pályázó sikerrel állotta ki, hanem a szóbelin kettőt visszavetettek. Az új okleveles három jegyző a következő: Purmann Ferenc Halmágyról, Gózman Antal Faketről és Filidán Sándor Világosról.

Megszűnt szesz-nagykereskedés. Arad egyik legelőkelőbb szesz-nagykereskedését, Bing Vilmosét, mely közel negyven esztendeje áll fenn s a legjobb hírnévnek örvendett úgy a helyi, mint a budapesti s a bécsi piacon, mint értesülünk, a tulajdonos már legközelebb végleg megszünteti. Alljon itt erre vonatkozólag Bing Vilmosnak körlevele:

Van szerencsém becses tudomására hozni, hogy 1857-ben helyben alapított szesz-nagykereskedésemet végleg megszüntetem. Ez alkalmából nem mulaszthatom el, Önnek, valamint tisztelt üzletbarátaimnak szíves jóakaratkért és megtisztelő bizalmukért, melylyel engem minden alkalommal kitüntettek, legmélyebb, legbensőbb köszönetemet nyilvánítani, jogos reményt táplálva arra nézve, hogy baráti rokonszenvéket számomra továbbra is megfogják őrizni. Követeléseim behajtását magam eszközölöm. Magamat szíves jóindulatába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel Bing Vilmos.

A magyar hírlapirodalom 1895-ben. A „Magyar Könyv-Szemle“ legújabb füzetében Id. Szinyei József pontos jegyzéket állított össze a magyar hírlapirodalom 1895-iki állásáról. E szerint 877 hírlap jelenik meg 1895-ben. Tavaly 735. Ezek között 127 az új lap. Tavaly csak 104. A fővárosban 428 lap jelenik meg, a vidéken 144 helyen 374 és külföldön 4. E szerint 9132 magyarul beszélő egyénre esik egy magyar hírlap. 15,648 németre egy német. 46,545 szlávra egy szláv. 152,324 román ajku egyénre egy román hírlap. Magyarországon összesen 1003 különféle nyelvű hírlap jelenik meg. Ebből 15,325 főre esik egy.

A tranzverzális utról. A gyula-veszei út sürgős kiépítésére nézve Békés vármegye alispánja — mint megirtuk — felterjesztést tett a kereskedelmi miniszterhez — eredménytelenül, mert mint a miniszter válaszában írja, a soron kívüli kiépítést indokoltnak nem találja.

Új főispáni titkár. A belügyminiszter dr. Manasz György temesvármegyei tb. aljegyzőt főispáni titkárrá a X. fizetési osztályban kinevezte s szolgálatáért Temes vármegye és Temesvár szab. kir. város főispánja mellé rendelte ki.

Békésmegye a községi jegyzők ellen. Békésmegye közigazgatási bizottsága tegnapi ülésén — mint levelezőnk jelenti — a megyebeli jegyzők ellenében kimondotta, hogy a jövőben a községi jegyzőknek magánygyakorlatot tűzni nem enged. A mostani jegyzők működését is megszorítják, mert egyes jegyzők magánygyakorlatuk határát jegyzői állásuktól nagyon eltérőleg terjesztették ki.

Nepomuki szent János napja volt tegnap. Nem olyan közönséges ünnepe ez mint a többi névnap, mert Nepomuki szent János a vizek szentje és mint ilyenek, a viz ipartűző emberek nagyban ünneplik. Az aradi molnárok is minden évben megszokták tartani védsszentjük névünnepeit, hanem idén az idő kellemetlensége folytán elmaradt. — De bár a Maros nem is csillogott a lampionokkal diszitett hajók fényétől, azért nem gondolnók, hogy a malmok barátságos belejében

áldomást nem ittak a védszent ünnepén. Lyeformán az idej ünneplés csak csendes ünnep volt.

— Csőd. Az aradi kir. törvényszék tegnap elrendelte a csődöt Pless Emil borosjenői kereskedő ellen. Csőd biztos Nyirő Géza törvényszéki bíró, tömeggondnok Steinitzer Pál dr. aradi és helyettes tömeggondnok Fejér György, borosjenői ügyvéd.

— Jövahagyott alapszabályok. Az aradi waggongyári munkás képzőegyesület alapszabályait a m. kir. belügyminiszterium a bemutatási záradékkal ellátta.

— Az első transport tót munkás. A mezőhegyesi állami gazdasági birtokra hétfőn érkezett meg az első transport tót munkás. Két külön vonat mintegy 2400 munkást hozott, a kik az idej répatermésnél lesznek alkalmazva késő őszig.

— A kondóhegyi halálos vadászat. A tegnap táviratilag jelzett szerencsétlenségről a következő részleteket jelentik: Tegnap Sajószentpéter helység mellett fekvő Kondóhegyen nagyobb társaság vadásznóra vadászott. A vadászok különböző helyeken foglaltak állást, várva a vadat. Miután hosszabb ideig nem bukkant fel vad, Janovics Jenő segédjegyző abban a hitben, hogy azért nem lát vadat, mert rossz helyen van, négykézláb mászott a kijelölt helyről más irányba. Fazekas László szolgabírói joggyakornok pedig, ki vele szemközt állott, hirtelen pillantotta meg a földön mászó Janovicsot s vadnak nézve őt a sűrűben, gondolkodás nélkül rálőtt. Velőtrázó sikoltás hallatszott, Janovicsot találta a golyó. A sebesültet hazaszállították és rögtön orvosi kezelés alá vették. A szerencsétlenül járt ember azonban délután 3 óra körül borzasztó kínok közt meghalt. A gondatlanságból gyilkossá lett Fazekas kétségbe van esve végzetes tette miatt. Az eset az egész vidéken nagy szenzációt keltett. A szerencsétlenül kimult Janovicsot ifju felesége és gyermeke siratja.

— Halálugrás. A kaposvári gimnázium V. osztály tanulója, Telegdi Sándor, a boglári orvos, Telegdi Zsigmond 16 éves fia a tornagyakorlat alkalmával végzett nyílugrásnál oly szerencsétlenül esett le a nyújtóról, hogy belső vérzést kapott és 12 napi súlyos szenvedés után május 8-án kiszenvedett. A napokban temették el Boglárán az egész vidék nagy részvéte mellett.

— Légihajó az északi sarkig. Az a mérész vállalkozás, a melyet Nils Erikholm svéd tudós akar megvalósítani, hogy léghajón megy el az északi sarkra, a jövő 1896. év július havában fog megindulni. A főlészállás helyéül Norskoarnat választották, a honnan az északi sark körülbelül 600 angol mérföldnyire van. Természetesen nem számítanak arra, hogy a léghajó az utat egyenes vonalban fogja megtenni.

— Tömeges csecsemőgyilkosságok. Szegeden egy hét alatt öt megölt csecsemő-holttestet találtak. A gyilkosság gyanúja egy Janovicsné nevű szülészre esett, a kit ma — mint táviratozzák — a rendőrség letartóztatott.

— Jubiláló iskola. A kecskeméti állami főreális iskola a jövő hónap 3-án és 4-én fogja megünnepelni fennállásának 25-ik évfordulóját. Ez alkalommal az intézet igazgatósága emlékünnepelet tart. Az emlékünnepeleten a tanári testület nevében dr. Szánthó Kálmán üdvözli az igazgatót, Hanusz Istvánt, aki viszont alkalmi beszédet mond az intézet első 25 évéről. Ezen a napon leleplezik az igazgató arcképét, a volt növendékek megkoszorúzzák az elhunyt tanárok sírjait. Végül lakomát rendeznek. Másnap, június 4-én tornaverseny és nyári multság a városi műkertben, este táncmultság.

— Emberölés tréfából. Megrendítő szerencsétlenség történt — mint írják — a 11-ik számú eperjesi honvédszázalónál e hó 11-én. A célzótáblára lövöldöztek a honvédek a katonai lövöldében, a mikor a déli szünet alatt gyepre neveredve tréfákkal töltötték idejüket. A tréfa közben egy Ribarszky nevű közlegény ráfogta a puskáját Csepánovszky káplárra. A fegyver véletlenül elsült, de oly szerencsétlenül, hogy a célba vett káplár

homlokán találva, szörnyet halt. A közlegényt átadták a kassai hadbírósnak. Az agyonlőtt joházból való káplárt pedig az Eperjesen állomásozó 67-ik Schmerling-ezred zenéje mellett temették el katonai pompával, nagy részvét mellett.

— Az angolok Svájcban. A svájciak tudvalevőleg zsarolni szokták az angol turistákat. Egyszer egy angol bement egy svájci patikába és orvosságot kért erős migrénje ellen. A gyógyszerész egy üvegcsét tartott az orra elé és így szólott:

— Szolgálja meg és meg van gyógyulva.

Az angol bámulva tapasztalta, hogy fejfájása csakugyan megkönnyebbedett.

— Mivel tartozom? kérdé.

— Ötven frankkal, válaszolja a gyógyszerész. Az anglus kivess egy 50 frankos bankót, odatartja a gyógyszerész orra elé és azt mondja:

— Szolgálja meg és ki van fizetve.

— Kétszázhatvan forint 2 forint 50 krajczárért. Furcsa meglepetés érte tegnap a mödlingi kerületi bíróságot. A törvényszéki terembe ügyvédtől kísérve egy férfi lépett be, vállán egy hatalmas czégtáblával, a melyre föl volt írva: „Sklad piva“ (sörraktár). A „cséges“ ember ügyvéde a következő tényállást adta elő a bíróság tagjainak. Batha András lodemizi korcsmáros Posawat József özimfestő bepanaszolta, hogy 14 év előtt készített czégtáblájáért 2 forint 50 krajczárt nem akar megfizetni. A pör két egész évig húzódott s a költségek ez idő alatt épen kétszázhatvan forintra szaporodtak föl. Batha áthatatosan erősítette, hogy nem Posawat, hanem egy Tuma nevű festő készítette neki a czéget. Tumat nem sikerült megtalálnia s pörét elvesztette. A napokban azonban — hosszas kutatás után — megtalálta a keresett embert, a ki Mödlingben elemiskolai tanító. A korcsmáros most megújította pörét, nem mulasztva el szavai nagyobb nyomatékául magával cipelni a törvényszék elé a ropant czégtáblát sem.

— Küzdelem a halálért. Az államvasutak vonalának majsai átjárójánál, az elmúlt este rettenetes jelenet folyt le. Már a kora délutáni órákban ott járt kelt az átjáró körül egy ismeretlen, uri ruhába öltözött nő. Főlkeltette az őt figyelmét annál is inkább, mert, míg ruhája uri volt, s kezei kezgyüt viselt, lábai meztelenek voltak. Este, mikor jött a vonat, a nő a vágányokra vetette magát. Az őt utána rohant s kétségbeesett küzdelem fejlődött ki közöttük. Az őt el akarta vonni a vágányokról, de nem bírta. Az asszony az öngyilkosok szívós erejével védekezett s görcsösen kapaszkodott a vassínkebe.

— Hagyjon meghalni! — kiáltotta.

E pillanatban odaért a vonat s az őrnek, ha azt nem akarta, hogy őt is elgázolja, el kellett ugrania a vágányokról. A vonat aztán átbogott a szerencsétlen nő felett, kinek kezeit, lábait levágtas fejét a felismerhetlenségig összetörte. A véres tetemdarabokat aztán elszállították onnan s a rejtélyes ismeretlen kiletét illetőleg a hatóság megindította a vizsgálatot.

— A debreczeni diák-kongresszus. A diák-kongresszus tagjai, odaérkezésükkor a város megtekintése után este hat órakor a Csokonai-kör felolvasó ülésére mentek, a melyen Guttenberg Pál székesfővárosi tanár Az University Extension és a tudományosság czim alatt ismertette ezt az angol kulturális intézményt, a melynek az a célja, hogy az egyetemek és főiskolák hallgatói a tudományos ismereteket a nép közé vigyék a protestáns kollegiumok legatusainak módjára. Este majális volt. Tegnap délelőtt a főiskolai anyakönyvtár, a muzeumokat és a szertárakat látogatták meg a kongresszus tagjai s részt vettek a zenében rendezett matiné. Délután volt a kongresszus második ülése, a melyen elhatározták, hogy a millennium alkalmából nemzeti diák-kongresszust tartanak, még pedig 1896-ik év augusztus hó 22-ike és szeptember hó 4-ike között a következő programmal: a megnyitás utáni napon a fogadtatás eszközöl-

tetnek ki a királynál, hogy a kongresszus hódolatát bemutathassa ő felségének. 24-én szakülések. Délután diszebed, este diszebedás a nemzeti színházban. 25-én szakülések. Délután kirándulás. Este diszebedások. 26-án kirándulás és táncmultság. 27-én szakülések. Délután sportverseny. 28-án kirándulás Gödöllőre. 29-én vívóverseny. 30-án bezáró gyűlés. 31-én a pusztaszeri kirándulás, gyűlékezés. E megállapodások után Gergely György itteni tag referálta a diákkonzulátust, Hübényay előterjesztésére tudomásul vették a védtörvény 25. szakasza eltörlésére az országgyűléshez már előbb fölterjesztett kérvényt. A testületi jogok megszerzése ügyében Barg Kornél előadó javaslatát fogadták el, Oppler Emil referálta az egyetemi élet kiterjesztését. A mensa akadémiák állapotát Szilárd Dezso budapesti és Krenner Miklós kolozsvári deputátusok ismertették. A tanácskozások este véget értek.

— Dinamitrobbanás. Nagy szerencsétlenség történt tegnap Bilbaóban. Mint egy távirat-jelenti, a robbantási munkálatokhoz használt dinamitpatronok egyike a bányákhoz vezető vasut vonalán fölrobbant. A robbanás-következtében egy vonatvezető meghalt, hat munkás pedig megsebesült. Sokan anarchistamerényletet sejtének a robbanásban.

— A laibachi földrengés utójátéka. Tegnap reggel 8 óra 28 perczkor — mint egy távirat-jelenti — Laibachban ismét éreztek egy három másodperczig tartó, gyenge földrengést. A lakosság elég nyugodtan fogadta az újabb földrengést. Az összeomlott középületekben esett kárt a napokban állapítja meg Waniczky Károly kiküldött bécsi építész-mérnök.

— Ismét szerelmi dráma. A maga nemében eddig páratlan szerelmi dráma színhelye volt a budapesti soroksári-ut egyik harmadrangú szállodája. Két erkölcsrendőri felügyelet alatt álló lány, Batha Mariska és Kneisz Juliska, a kik mindketten szerelmesek voltak, s mivel tudták, hogy azé, a kit szeretnek, sohasem lehetnek, két revolverlövessel kiöltötték életüket. A lövések zaját senki sem hallotta s a kettős öngyilkosságot csak késő délelőtt vették észre a szállodabeliek. A megejtett helyszíni szemle adatai szerint Kneisz előbb barátnőjét, aztán pedig önmagát lötte agyon. Egy levelet hagytak hátra, a melyben tettük okául reménytelen szerelmüket hozzák fel. A két holttestet bouczolás végett bevitték a törvényszéki orvostani intézetbe.

— Meghalt mert leánynak született. Kassa egyik közei falujában történt, hogy Kőrösó Mariska ritka szépségű leány regóta panaszkodott barátnőinek, hogy igen boldogtalannak érzi magát, mert leánynak született. Elpanaszolta, hogy manap mily rossz sorsa van a leánynak, pláne ha még szegény is, mint ő. Ha férjhez megy, — ugymond — alá van vetve a legtöbb esetben a férji önkénynek, mely legtöbbször nevében a rabszolgáját látja s így igen ritkán lesz boldog a leány, mint — feleség. Ha pedig nem megy férjhez, mint vén leány, guny tárgya lesz az egész falunak. Ő tehát elhatározta, hogy ily körülmények közt élni nem akar s inkább véget vet az életnek. Tettét — mint írják — végre is hajtotta, mert végső elkeseredésében két csomag gyufacigarettát ivott, mely örökre megszabadította őt a férji önkény alól. Hátrahagyott levelében arra kéri barátnőjét, ki vele örömben s fájdalomban osztozott, hogy ha jót akar, úgy kövesse példáját.

— Sok az adófizető. As is ritkán fordul elő a mai szűk viszonyok között, hogy valamely adópénztári helyiség szűknek bizonyuljon az adófizető polgárok sokasága miatt. Pedig ez történt a főváros valamennyi kerületi adóhivatalaiban, a hová seregestől özönlöttek az adófizetők. Különösen nagy volt a tolongás a IV. kerületi adópénztárnál, melynek szűk és sötét helyiségéből az adófizetők, kiszorultak s kénytelenek voltak órákon át az udvaron várakozni. Hogy milyen óriási volt a forgalom, az kitűnik abból is, hogy ebbe az egy pénztárba a tegnapi napon 236 ezer forint adó folyt be. A kerületi előjáróság és a pénztári tisztviselők most újra folyamodnak, hogy a tanács a pénztár számára megfelelő alkalmas helyiségről gondoskodják.

— A rabnő örömnappja. A szegedi csillagbörtön egy szerencsétlen asszony-rabjának: a

kisteleki legénygyilkosnak Orosz Marinak — mint a Sz. N. írja — nagy napja volt tegnap. Siralomházban vergődött az a nagy bűnre vetemedék asszony, mióta a törvényszék halálos ítéletét hallotta: folyton sirt, jajgatott és imádkozott. Azt beszélik, egészen megvénült a boldogtalan a szörnyű napok alatt és a siralomházába ma besütött a nap. A börtönmester mondta meg neki:

— Nem akasztják kiél, Mari.

Orosz Mária, a gyilkos asszony térdire roskadt, ajkai remegtek, szólni nem tudott, hanem elkapta az ember kezét, hogy hálából a szép, megváltó hirért — megcsókolja azt. A nyomorult életfogytig elítélt rabasszony úgy örült a visszakapott életnek, mint egy gyermek és vetette magára a keresztet, a Miatyánkot mondogatva.

— Mit kell tenni, ha valakit élve eltemetnek. Megirtuk a napokban, hogy egy franciaországi községben élve temettek el egy öreg asszonyt. A sírásó még idejében észrevette a dolgot, de annyi formalitással járt el, hogy mire a koporsó felbontására kerülhetett a sor, az öreg asszony már halott volt. Erre az esetre vonatkozólag a „Figaró“ a következő szatirikus kis szikket közli: Az élve eltemetetés divatja ugyan még nem általános, de egyre jobban terjed ugy Franciaországban, mint a többi országokban. A múlt héten egy olasz konzul, a napokban pedig egy öreg asszony esett áldozatul ennek az új szokásnak. Többen most azt a kérdést intézik hozzánk, hogy micsoda szabályok szerint kell eljárni, ha az ember észreveszi, hogy valakit élve temettek el. E szabályok eléggé bonyolódottak, mindamellett a következőkben megkíséreljük összefoglalni azokat, alapul véve azt az eljárást, a mit a fentebb említett öreg asszony exhumálásánál tanusítottak:

1. Ha valaki a koporsó deszkáin olyan zajt hall, a mely a kopogtatáshoz hasonlít, első kötelessége, hogy erről a sírásót értesítse.

2. A sírásónak kötelessége, hogy egy negyedrész órán belül a helyszínére menjen és győződjék meg róla, vajon csakugyan élve eltemetett ember van-e ott?

3. Hogyha véleménye szerint így áll a dolog, a halottkém hiatalba kell mennie és kikeresnie, hogy mi a neve annak, a kit élve eltemetetés gyanúja terhel, mennyi idős, férfi-e vagy nő és mikor temették el?

4. Minderről részletes jelentést kell benyújtania a polgármesternek, a ki erre táviratozni tartozik a megyefőnökséghez, hogy engedjék meg az exhumációt.

5. Ugyanekkor meg kell hívni egy orvost, valamint két született vagy honosított francziát, mert ezek jelenléte nélkül az exhumálás nem érvényes.

6. Ha a megyefőnökség megtáviratozta az engedélyt, ki kell menni a temetőbe és itt fel kell nyitni a koporsót, de vigyázva, hogy a benne fekvőt még ne sértsek.

7. Ha a szerencsétlen teremtés még él, azonnal alá kell vele íratni egy bizonyítványt, a melyben elismeri, hogy az exhumációt egészen szabályszerűleg hajtották végre. Ez megtörténvén, az orvos ápolására kell bízni.

— x —
Lapunk mai számában megjelent Heckscher József hamburgi bankár sorsolási hirdetésére ez uton is felhívjuk olvasóink figyelmét. E bankház jó hírnevet szerzett magának mindenütt pontossága, szigorú becsületessége által, miért is ajánljuk a nagyközönségnek.

— x —
Jótekonyczélú államsorsjáték Mint az előző években, ez idén is nagy jótekonyczélú államsorsjáték tartatik. — Ezen sorsjáték hozta nyereményében következő jótekonyczélú intézmények vesznek részt: a pesti szegénygyermekkorház egylet, a budai nőegylet, a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái részére gyűjtendő alap, a Mense-akadémia, a háromszékmezei árva fiú és szeretetház, siketnémák kolozsvári országos intézete, az aradi siketnéma iskola, a finnei „Mária“ árvaház, a Ranoldo-féle tan- és nevelőintézet, a nagy-mihályi kórház, a fehér kereszt egylet és a budapesti angol kisasszonyok tanítózeke. A játéktér nagyon kedvező esélyekkel kecsegtet, a főnyeremény 60,000 frt, az összes nyeremények 160,000 frtra rúgnak. Sorsjegyek 2 frtért kaphatók minden lottó-, só- és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatal és dohánytözsdeben. A húzás június hó 26-án történik.

FYMEN.

Lovich Dezső aradmegyei földbirtokos tegnap reggel esküdt örök hűséget Kolozsvárhoz.

vározt B e n e t Ferencz ügyvéd kedves leányának, P a u l a kisasszonynak. Az esketési szertartást B i r ó Béla apátplébános végezte. Násznagyok voltak G a j z á g ó Manó budapesti járásbíró és B e n e l János dr. kolozsvári orvos. A fiatal pár esküvő után Mária-Radnára utazott.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Az „aradi ált. munkás betegsegélyző-egylet“ pankotai előhelye f. é. május hó 26-án, vásárnap d. e. 10 órakor a városháza tanácstermében IX. évi rendes közgyűlést tart. Ezen rendes évi közgyűlésre az egyleti tagtársakat tisztelettel meghívjuk; egyben felkérjük a tagság igazolásául tagkönyvét magával hozni. Kelt Pankotán, 1895. évi május hóban. A felügyelő választmány nevében: K o n c z Károly, előh. elnök, N i e d e r m a y e r Gellért, előh. megbízott.

MULATSÁGOK.

(=) Ujra majális. Nap-nap után megcsendül a liget a leányok mulatozó hangjától, kik majálisukat tartják. Tegnap délután a Templom-utczai leány-növendékek tartották a várva-várt mulatságukat, mely délután küssé meglazul a tanítónő és növendék közötti komolyság. A leányok nem rettentettek meg a felhőket hajtó, zúgó szélről, hanem jókedvűen használták fel a vigságra szánt délutánt.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

Színészet Pankotán.

— Saját tudósítónktól. —

Pankota, május 16.

Ugy Pankota, mint a környék élénk érdeklődése és részvétele mellett folynak a jó, összevágó előadások. Hétfőn Magyar pompás kis bohózat, az „E.só per“ ment gördülékeny, jó előadásban; Till Róza, Bánfalvyné, F. Kis Laura, Fekete, Toldy, Jámory, de különösen Váry működtek hathatósan közre, hogy a közönség ki ne fogyjon a kacagásból, tapsból.

Kedden a „Lemondás“ Karczag nagyhatású színműve került színre kitűnő előadásban; Lukácsy (Corolán), Kolozsy (Géza), de különösen Till Róza oly jó alakításban interpretáltak a hatásos jelenetekben bővekedő darabot, hogy a hatás frenetikus tapsokban nyilvánult. Különösen sikerült a II. felvonás nagy jelenete Géza gróf és Irén közt, valamint a III. felvonás nagy végjelenete, habár itt nem egészen osztjuk Lukácsy felfogását, ki maga ellen emelt fegyvert, pedig amint tudjuk az instrukció szerint lát akarja örvengő dühében lelőni, hisz mondja is: „legyek gyilkos, hogy a börtön rothadt levegőjében“ stb. — de a hatás így is teljes volt. Az ensemble szépen egészítették ki F. Kiss Laura (özv. Boldizsárné), Bánfalvy (Boldizsár báró), Jámory (Tuba gróf), de különösen Szedlarik Anna (Tekla) aki rokonszenves alakításával nyílt színen tapsot kapott. A perczekig tartó késést az I. felvonásban a keves próbának tudjuk be, de ezt mi nem tartozunk tudomásul venni. Tefé ház még a környékből is sokakat láttunk a színházban.

Szerdán „Csillaghullás“ Rátkay népszínműve ment szép közönség előtt; Erdélyi Cornélia (Erzsi) csengő szép hangon énekeit dalaival, természetes, élénk játékaival magával ragadta a közönséget, a mely számtalanszor hívta lámpák elé; a primadonna mosolyogva köszönte meg a megérdemelt kitüntetést; mellette Csige (Ferké), Mária (Till Róza) és Toldy (Tündér Sándor) voltak jók.

Holnap „Tóth leány“, Szombaton Till Róza jutalomjátékára „Vasgyáros“. Vasárnap „Szegedi Menyecske“. — Hétfőn „Mongodis ur felesége“, — kedden F. Kiss Laura jutalomjátékára „Vasember“ van műsorra tűzve. Előkészületben „Madame Sans-Gêne“, „Dolovai nábob leánya“, „Három testőr“ stb.

TÖRVENYKEZÉS.

Apró bűnök.

— Saját tudósítónktól. —

A tegnapi nap folyamán több kisebb bűntény került tárgyalás alá, melyeket az alábbiakban adunk elő.

Különös udvarló.

Valentin Miklós ujaradi lakos udvarlógatott Dúsz Ida aradi leánynak. Dúsz Idának

volt egy barátja, névleg Herbán Róza, ki egy alkalommal börtönjés barátjánál hagyta.

Ezt a kedvező alkalmat felhasználta Valentin Miklós és a börtönöt feltörte, onnat kivette a leány 60 frtról szóló takarékpénztári könyvecskéjét, melyből 40 frtot elköltött.

Van azonban még más két bűne is Valentin Miklósnak, mely a tárgyalás folyamán szintén előkerült.

Kraut Ignácztól kapott ő ugyanis egy 24 frt. értékű ruhát elszállítás végett, melyet ő eladott és a pénzt saját czéljaira használta fel.

Ugyancsak azt tette a Reisz Mórtól kapott kalap és cipővel és az érettek benyert pénzzel. Az aradi törvényszék 6 hónapi fogságra ítélte el Valentint egy rendbeli lopás vétsége és két isbeni sikkasztás miatt.

Verekedés a répaföldön.

Biró Mihály együtt kapált ifj. Zsellér Mihályval az egyházi pusztára répaföldjén.

Kapálás közben összepereltek, mely annyira felingerelte Biró Mihályt, hogy a kezében levő kapával fejbe verte Zsellér Mihályt.

Az aradi törvényszék súlyos testi sértés vétségéért ítélte el Biró Mihályt, ki 6 havi börtönt kapott.

Udvariatlan korcsmáros.

Ifj. Sperhansl Ferencz szemlaki korcsmáros összekapott egy vendégével: Amos esku Nikával.

A korcsmáros úgy látszik hirtelen természetű, mert megragadta a veie feleselő vendéget és oly erővel lödítette meg, hogy kirepült az ajtón.

A bökkenő csak aztán következett, a mennyiben a kidobott Amos esku beleesett az ajtó üvegjébe és súlyosan összevágta magát.

A korcsmárost 25 frtuyi pénzbírságra ítelték.

TÁVIRATOK.

Kálnoky ismét lemondott.

Budapest, május 16. (Saj. tud. táv.)
Bécsből jelentik, hogy Kálnoky Gusztáv gróf, külügyminiszter, ő felségének ismét benyújtotta lemondását, amit a király elfogadott. A lemondás elfogadására vonatkozó legfelsőbb kéziratot már a napokban hozni fogja a hivatalos lap.

Budapest, május 16. (Saj. tud. táv.)
A „Bud. Tud.“ fönnnebbi táviratunkhoz még ezeket jelenti Bécsből: A király ma déli 1 órakor fogadta Bánffy Dezső br. miniszterelnököt és Jószika br. minisztert, egyidejűleg kihallgatáson volt Kálnoky gróf is. Kálnoky f. hó 15-én beadta lemondását s azt a király elfogadta. Az erre vonatkozó legfelsőbb kézirat a legközelebbi napokban közzétetik.

Budapest, május 16. (Saj. tud. táv.)
Kálnoky bukása általános nagy örömet keltett, s a magyar kormány diadalának tekintik. A közönség első sorban adott kifejezést e feletti örömeinek az esti lapok tömeges vásárlásával. A szabadelvű klubban a hangulat kitűnő.

Magántáviratok szerint a király Bánffy minden kívánságát teljesítette. Bánffy állását teljesen szilárdnak mondják, de nem lehetetlen, hogy azért Bánffy, diadalra juttatván a szabadelvűséget, esetleg visszavonul, nehogy a teudalis főurak megboszulandó Agliardi föltétlenül bekövetkezendő csufos visszahívását és Kálnoky bukását, a szabadelvűségnek miatta ellenségei és megröntöi legyenek. Kálnoky utódjául emlegetik Wolkenstein párisi, Gluchovszky bukaresti követet, ujabban Jószikát és Kállayt, mint akiknek nagyon jelentékeny részük lehetett Kálnoky megbuktatásában.

Bécs, május 16. (Saj. tud. távirata.)
Kálnoky bukása nagy megdöbbenést

keltett. A reichsrath tanácskozásait annyira megzavarta, hogy az ülést abbahagyták. A klerikálisok szerint Kálnoky nyomon követi bukásában Agliardi. Kálnoky tegnap beadta újból lemondását, de a király elhatározását néhány napra elhalasztotta. Bánffy és Josika jelentkezése, fellépésük, nyilatkozataik döntöttek és Kálnoky lemondása elfogadtatott.

Hírlik, hogy a delegációkat mindazáltal megtartják. Kálnoky fölmentése és utódjának kinevezése legközelebb megtörténik.

A bécsi lapok külön kiadásban tudatják Kálnoky bukását. A Fremdeblatt a Kálnoky-lapja keserű kifakadásokat közöl, amiért az Agliardi-esetnek éppen ilyen megoldását találják. Gyanítani enged, hogy Kálnoky a lemondásra a magyarok iránt tanusított gyűlölete és hálátlansága birta.

Elítelt szocialista.

Budapest, május 16. (Saj. tud. táv.) Az itteni esküdtszék ma tárgyalta Van- kó Károly, a Nepszava kiadójának sajtópörét; a vádlottat az esküdtszék a 'Légy és pók' című röpiratáért két hónapi államfogházra és ötven forint pénzbüntetésre ítélte.

Az elhalt utódja.

Zichyfalva, május 16. (Saj. tud. táv.) A legutóbb elhunyt Daniél Pál unokaöccsét Daniél Lászlót egyhangulag jelölte a képviselői állásra a szabadelvű párt. Megválasztása bizonyos.

A bolgár fejedelem Bécsben.

Bécs, május 16. (Saj. tud. táv.) Ferdinánd bolgár fejedelem bécsi tartózkodása számos kombinációra ad okot. Rendesen jól értesült körökben azt hiszik, hogy a fejedelem bécsi tartózkodását azért tartotta szükségesnek, hogy a Stoilow bolgár miniszterelnök által az osztrák-magyar külügyminiszteriummal a Bulgáriával kötendő végleges kereskedelmi szerződés tárgyában megállapított feltételek egynémelyikét módosítsa. Az udvarnál a fejedelem mostani bécsi tartózkodása alatt nem jelent meg.

A választási reform.

Bécs, május 16. (Saj. tud. távirata.) A választási reform tárgyalására kiküldött bizottság albizottsága tegnapi ülésén hir szerint a bizottság több tagja és a jelen volt miniszterek között izgalmas vita fejlődött. Az albizottság tagjainak többsége ugyanis nem akarta a kormány által csak legujabban kidolgozott és nyomtatásban az albizottság tagjainak elküldött reformjavaslatot eddigi tanácskozásainak eredményeként elfogadni.

Revízió alá vett törvényszék.

Pétervár május 16. (Saj. tud. táv.) A finnországi törvényszék már a legközelebbi jövőben teljesen revízió alá bocsátatik. Erre a célra külön revízió bizottságot neveztek ki, a mely kizárólag finnországi senatorokból áll. A bizottság elnökévé Hayd gróf van kizemelve.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

Gyenes és Balogczög jelentése.

Budapest, május 16.

Gabona-üzlet: Ezúttal ma gyengén kínáltak, a vételkezd szintén gyenge volt s

az irányzat lanya lett. Elkelt 12000 mm. 5 krral olcsóbb áron.

Table with 4 columns: Location, mma, kg, and price. Rows include Tiszavidéki, Székesfehérvári, Hartai, Beeskereki, Bánáti, Zab, etc.

Határidő-üzlet: Amerikából tetemesen szilárd árfolyamokat jelentettek, dacára ennek nálunk igen lanyhán indult az üzlet buzában és tengeriben, míg buza az esős időjárásra lanyhán zárult, tengeri jobb keresletre 1-2 krral szilárdabb lett. Zab és rosz lanyhák.

Zárul 12 órákor:

Table with 2 columns: Item and price range. Rows include Ószi buza, Buza májusra, Tengeri májusra, Tengeri augusztusra, Ószi rosz, Ószi zab, Repoze.

Külföld: New-York: buzára 1 1/8-1 3/8, tengerire 3/4-7/8 szilárdabb. Chicago: buzára 1 3/8-1 7/8, tengerire 3/4 szilárdabb. Páris és London csendes. Liverpool tartott.

Értéktőzsde: Változatlan árfolyamok indult az üzlet s igen csekély forgalom mellett ugy nemzetközi mint helyi papirok változatlanul zárultak.

Zárul 12 órákor:

Table with 2 columns: Item and price. Rows include Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztrák államvasut, Rima-Murányi, Lombard.

Az aradi közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása. Szállított 1895. május 1-től 15-ig 19,887 személy, bevétel 1948 frt 50 kr.

Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok. 1895. évi május hó 15-én. Rízort sertés árak: 1. Magyar első rendű 1. Öreg nehéz (páronkint 400 kgon felüli súlyban) 40.-41. krig. Öreg közép (páronkint 300-400 kilogramm súlyban) 40.-41. krig. Fialat nehéz (pkint 320 kgon felüli súlyban) 42.-43. krig. Fialat közép (pkint 251-320 krig súlyban) 43.-44. krig. Fialat könnyű (pkint 250 kg. terjedő súlyban) 44.-45. krig II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kgon felüli súlyban) 41.-42. krig. Közép (pkint 220-280 kg. súlyban) 42.-43. krig. Könnyű (pkint 220 krig. terjedő súlyban) 44.-44.5 krig. Szerbiai: Nehéz (páronkint 250 kgon felüli súlyban) 42.5-43.5 krig. Közép (páronkint 220-260 kilogramm súlyban) 42.5-43.5 krig. Könnyű (páronkint 220 krig. terjedő súlyban) 42.5-43.5 krig. Sertés létszám 1895. május hó 13-án volt készlet 148,546 darab. 1895. május hó 14-én felhajtatott: 568 darab. 1895. május 14-én elszállított: 2301 drb. 1895. május 15-én maradt készletben 146,813 drb. A bizottság üzenetirányzata: Lanya.

Szesz-üzlet.

Május 16.

Mai jegyzéseink: Készára nagyban nyers szesz 58.-, kicsinyben 58.50 hordó nélkül per 100 liter c. beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

Az 'Aradi Közlöny' távirati tudósítása. Budapest, május 16. d. a. 6 óra.

Table with 3 columns: Item, Irányzat, and 100 kg. ár (frttól, frt). Rows include Buza bansági uj, Buza tiszavidéki, Buza pestvidéki, Buza fajórmegyei, Buza bacska, Rozs uj, I-ső rendű, Rozs uj, II-od rendű, Arpa takarmány, Arpa égetni való, Arpa sörfőzdei, Zab, Tengeri bansági, Tengeri másnemű, Káposzta-repoze bansági, Köles, Buza márc.-ápr., Buza szept.-okt., Buza máj.-jun., Rozs szept.-okt., Tengeri máj.-jun., Tengeri jul.-aug., Tengeri októberre, Zab márc.-ápr., Zab szept.-okt., Káposzta-repoze aug.-szept. 1894.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsden.

Budapest, 1895. május 16.

Table with 2 columns: Item and price. Rows include Magyar aranyjárdék 4%, Magyar koronajárdék 4 1/2%, Magyar arany 4 1/2%, Magyar ezüst 4 1/2%, Magyar keleti vasut 1876., Magyar földterhermentesítési kötvény, Magyar italmegváltási kötvény, Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény, Magyar nyerevény-sorozatjeggy kölcsön, Tiszaszabályozási és szegedi kölcson, Osztrák papírjárdék, Osztrák járdék ezüst, Osztrák járdék arany, Koronajárdék, 1880-iki államsorozatjegyek, Osztrák-magyar bankrészvény, Magyar hitelbank részvény, Osztrák hitelbank részvény, Osztrák-magyar állam vasut, 20 frankos arany (Napoleonkor), Weitzer János gép- és waggongyár részvény.

Hivatalos árfolyamok

a bécsi áru- és értéktőzsden.

Aradi ipar- és népbank pénzváltó-üzlet tudósítása. Bécs, 1895. május 16.

Table with 2 columns: Item and price. Rows include Magyar koronajárdék 4%, Magyar hitelrészvény, Osztrák hitelrészvény, Anglobank részvény, Laenderbank részvény, Bécsi bankgyesületi részvény, Déli vasut részvény, Osztrák északnyugati vasut részvény, Osztrák északnyugati (Elbervölgyi) részvény, Budapesti villamos városi vasut részvény, Salgó-tarjáni részvény, Rimamurányi részvény, Braasói köszénbánya részvény, Dunagőzhajózási részvény, Lloyd-társulat részvény.

VIZJELZÉS.

1895. évi május hó 16-án reggel 7 órákor észlelt vízállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmézőzón.

Table with 5 columns: Észlelési állomás, Hőmérséklet, Időjárás, Vizállás, Mérték. Rows include Branyoska, Gyulafehérvár, Arad, Makó, Szeged.

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelzi. A - jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelzi. Arad, 1895. május 16.

A m. kir. folyammérsékli hivatal.

IDEGENEK NÉVSORA.

Május 16.

Fehér Kereszt szálloda: Meyer Károly gyáros, Brema. Török László magánzó, Nagyvárád. Nádor szálloda: Spitzer Károly birtokos, Batonya. Bernar Róbert kereskedő, Beél.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

10178/1895. sz. Aradvármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

A pécskai járásban üresedésbe jött útmesteri állásra, s a mennyiben ezen állás áthelyezés útján töltenék be az üresedésbe jövő más útmester állásra ezennel pályázat nyitattik.

Az útmesteri állás javadalmazása 400 frt fizetés 10 frt szertár 8 frt iroda átalány és a kerületébe tartozó törvény hatósági utak minden kilométerje után, ez idő szerint 1 frt 65 krra szabott uti átalány.

A pályázóktól minősítésül a törvényhatósági szabályrendelettel előirt útmesteri vizsga kimutatása s esetleg annak utólagosan egy év alatt eszközöndő letétele kivántatik meg, ennek előfeltételét pedig, az elemi szám és mértan továbbá a rajzolás és fogalmazáshoz való megfelelő jártasságnak kimutatása képezi.

Ezt iskolai s esetleg haszon foglalkozásban eltöltött gyakorlati működésekről szóló bizonyítványokkal lehet igazolni.

Az 1873. 2. t. cz. szerinti igény jogosított kiszolgált altisztek előnnyel bírnak.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy minősítettségüket s eddigi alkalmaztatásuk kitüntetései mellett szerkesztett pályázati kérvényeikkel folyó évi június hó 30-ig a vármegye főispánja Méltóságos Fábian László urhoz nyujtsák be.

Arad, 1895. május 13-án.

Szathmáry Gyula

alispán.

384.

5443/1895.

Hirdetmény.

Közírré tesszük, hogy az 1883. évi XXXIV. törvényzikk módosításáról szóló 1890. évi XXIII. t. cz. értelmében a m. kir. honvédségi Ludovika Akadémiában szervezett tisztképző tanfolyamban az 1895-96-ik tanév kezdetén betöltendő helyekre vonatkozó pályázati hirdetmény a nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium által leküldetvén, az levéltárunkban bármikor megtekinthető.

Arad, 1895. márcz. 20-án.

A városi tanács.

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Miskolcz.

10193/II. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Kassa állomásán a felvételi épület kibővítésének, illetőleg a felvételi épület Abos felőli végén egy toldalék épület hozzá építésének és a belső beosztás némi átalakításának biztosítására ezennel nyilvános verseny tárgyalás hirdettetik. A tervek az ajánlati költségcsatítás, a szerződési és ajánlati minta ugyszintén a pályázati feltételek, a miskolci üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályában, Szemere-utca 29. sz. I. emelet, valamint Kassán a kassai osztálymérnökségnél Barkóczy-tér 5. szám alatt, első emeleten a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A munkára teendő ajánlatok 1895. évi május hó 25-ig déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség általános osztályánál nyujtandók be.

Az ajánlat 50 kros, a hozzá tartozó mellékletek pedig ivenkint 15 kros bélélyeggel ellátva lepecsételve és a borítékon a következő felirattal ellátva nyujtandó be:

„Ajánlat Kassa állomáson építendő toldalék épületre.

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon azaz 1895. évi május hó 24-én déli 12 óráig 600 frt, azaz hatszáz o. é. forint bánatpénz teendő le a miskolci üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál, készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban.

Az értékpapírok a budapesti tőzsdén legutóbb jegyzett árfolyam 90%-val számítva fogadtatnak el, de soha névértéken felül.

Csak ideje korán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Távíratilag tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A beérkező ajánlatok el, vagy el nem fogadása iránt a miskolci üzletvezetőség fenntartja magának a szabad döntési jogot.

Miskolcz, 1895. május hó 4-én.

Az üzletvezetőség.

726/1895.

Berzovai körjegyzőségből.

Árverési hirdetmény.

Alulírott körjegyző részéről ezennel közhírré tétetik, Odvos község képviselő testületének 3/895. számú határozata folytán, hogy Odvos község tulajdonát képező II-ik számú úgy nevezett Konta nevű kőbányája 1895. évi május hó 25-ikétől 1899. évi márczius hó 31-éig terjedő időre Odvos község házánál 1895. évi május hó 25-ikén délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adadni.

Az árverési feltételek a berzovai körjegyzőségnél bármikor megtekinthetők.

Berzován, 1895. május 12.

Posevitz Géza

körjegyző.

381

338/1895. sz.

382.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú földmivvelésügyi m. kir. Miniszter urnak 1895. évi április 25-én kelt 13233/V.—2. számú rendelete alapján, a Maros folyó medertisztítási munkáihoz beszerzendő kenderkötelek, nevezetesen 5 drb egyenként 60 öl hosszú és 2 hüvelyk vastag emelő kötél, 1 drb 60 öl hosszú és 1 hüvelyk vastag csigakötél, 1 drb 15 öl hosszú és 1 hüvelyk vastag foglaló kötél, 1 drb 100 öl hosszú és 1/4 hüvelyk vastag hajóvontató kötél, és végül 1 darab 75 öl hosszú és 1/4 hüvelyk vastag csolnakvontató kötél szállításának biztosítása céljából folyó évi május hó 31-én d. e. 9 órakor az aradi m. kir. tolyammérnöki hivatal helyiségében (Arad, Rákóczy-utca 23. sz.) zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Az ide vonatkozó feltételek, valamint a szerződés tervezete, a nevezett folyam-mérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Arad, 1895. évi május hó 14-én.

A m. kir. folyam-mérnöki hivatal.

304/1895. gazd. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a törvényhatósági utakra szükséges kilométer kövek előállítására, szállítása és az azzal kapcsolatos összes munkáknak teljesítése iránt folyó évi május hó 27-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: 540 frt.

Bánompénztől letesendő a kikiáltási ár 10 %-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokkal.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyujtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1895. évi május hó 12-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay

aljegyző.

H I R D E T M É N Y.

Ő császári és apostoli királyi felségének f. évi január hó 17-én Budapesten kelt legfelsőbb elhatározása folytán ezennel megindították a

XVIII. magyar kir. államsorsjáték

melynek tiszta jövedelméből a pesti szegénygyermek-kórház-egylet, a budai nőegylet, vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái részére gyűjtendő alap, a Mensa akademika, a háromszékmegyei árva fiú és szeretet-ház, a siketnémák kolozsvári országos intézete, az aradi siketnéma iskola, a fumei Mária árvaház egyenként egy tized részben és a Ranolder-féle tan- és nevelő-intézet, a nagymihályi közkórház, a fehér kereszt egylet és a budapesti angol kisasszonyok tanintézete egy huszad részben fognak részesitetni. E sorsjáték összes 3.82-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint

160,000 frtra rugnak

és pedig:

I főnyeremény	60000 frt	2 nyeremény egyenként . . .	2000 frt
I „ „	15000 „	4 „ „	1000 „
I „ „	10000 „	20 „ „	500 „
I nyeremény	5000 „	50 „ „	100 „
I „ „	4000 „	200 „ „	50 „
I „ „	3000 „	3000 „ „	10 „

az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

A husás visszavonhatatlanul 1895. évi június hó 26-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapesten (Pest, fővámház, félemelet), a hová a megrendelt ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lottó-, só- és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Merkur“-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegy-árusok közegénél.

Budapest, 1895. január hó 17-én.

301

M. kir. lottó-igazgatóság.

Főnyere-
mény
500.000
márka.

Sorsolási
értesítő.

A nyere-
nyekért
az állam ke-
zeskedik.

Részvételre meghívás Hamburg állam
jótállása mellett megindult

nagy sorsjátékokra,
melyeken

II millió 348.795 marka

a bizonyos nyereségy.

Ezen előnyös sorsjáték nyereségei,
daczára hogy a tervezet szerint csak
115,000 darab sorsjegy van kibor-
csájtva, a következők:

A főnyeresemény 500,000 Márka

Nyeresemény	300,000 m.	21 nyeres. 10,000 m.
1 nyeres.	200,000	56
"	100,000	106
"	75,000	231
"	70,000	812
"	65,000	1415
"	60,000	20
"	55,000	132
2	50,000	39755
1	40,000	8290
3	20,000	6848

Összesen 57.700 nyeresemény és a rövidebb hóna-
pokban részben lesz biztos a húzás.

A főnyeresemény 1-ső osztálya **50.000** már-
kából, a 2-ik osztályban **55.000** márkára emel-
kedik, a 3-ikban **60.000**, a 4-ikben **65.000**,
az 5-ikben **70.000**, a 6-ikban **75.000**, a 7-ik-
ben **200.000**, ez első nyereseményei **300.000**,
és végül **500.000** márka emelkedik.

Az első nyereseményhúzásra, mely hivatalosan
lesz tudatva.

az egész eredeti sorsjegy csak **3.50** frt.
a fél " " " **1.75** frt.
a negyed " " " **0.90** frtba kerül.

A résztvevők mindnyájan kapnak tölem az
első húzás után azonnal egy hivatalos, húzási
lajstromot minden felhívás nélkül.

Előlegesen ingyen a sorsjáték tervezetét az
állami hozzájárulásával, világosan kitéve a
befektetés és a nyeresemény elosztását az osztályokra
vonatközölg.

A kifizetése és küldetése a nyeresemény ösz-
szegnek általam eszközöltetik a legszigorubb
ellenőrzés mellett

Megrendeléseket postautalványon vagy után-
vétellel kérem eszközölni.

Ajánlatokkal tessék fordulni a fél sors je-
gyeket vevőknek azonnal, s legalább is

f. évi május 22-éig.

tisztelettel

Heckscher József

319 Bank- és váltó-üzlete HAMBURG.

10093/1895.

Hirdetmény.

Miután a közadók kezeléséről szóló
1883. évi XLIV. tv.-cz. 39. §-a értelmében
a f. évi II-ik adórészlet esedékességének
határideje már lejárt, az adózók ezennel
hirdetményileg is felhivatnak, hogy a f.
évi II-ik adórészletet most már a késé-
delmi kamatok s esetleg intési díjjal együtt,
nemkülönbönetlenül a régi ipartestületi
díj, egyházi adó, illeték-, visszabályozási
költség, hadmentességi-díj és ut-adó
tartozásait azonnal fizessék be, mert
ellenkező esetben a régi díj- és adótar-
tozásaik azonnal, a f. évi II-ik adórészlet
pedig Junius hóban a késedelmi kamattal
együtt végrehajtás utján s a végrehajtási
díjak felszámítása mellett fognak behajtatni
és pedig oly módon, hogy a II-ik adórészletre
nézve május hó 24-től kezdve a zálogolás
fog megejtetni, s a menyinyibe ennek
daczára az adó, hadmentességi-díj és
egyéb hátralék járulékaival együtt a
zálogolás foganatosításától számítadó 15
nap alatt nem törlesztetnék, a lefoglalt
ingók nyilvános árverésen el fognak
adatni.

Aradon 1895. május hó 15.

A városi tanács.

5762/1895. sz.

380.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminiszteriumnak f. évi májns hó 5-én kelt
31082. számú magas intézményei folytán ezennel közhirrre tétetik, hogy az alább fel-
sorolt munkálatoknak vállalatba adása céljából alólirt m. kir. jószágigazgatóság hiva-
talos helyiségében Aradon (pénzügyi palota)

1895. évi május hó 28-án délelőtt 10 órakor

felsőbb jóváhagyás fenntartása mellett írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekö-
tött nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozók 10% bánatpénzzel
ellátva oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az 50 kros bélyeggel ellátott lepecsét-
elt és kellő feliratu írásbeli zárt ajánlatok és a kikialtási összegnek megfelelő 10%
bánatpénzzel ellátva az árlejtés megkezdéseig alólírt m. kir. államjóságigazgatóság-
hoz adhatók be.

Ezen ajánlatokban, melyekben az 50 kros bélyeg a szövegezés első sorával
szabályszerűen átírandó, a megajánlott vállalati összeg nemcsak számokkal, hanem
betűkkel is tisztán, érthetően kiírandó és világosan kijelentendő, hogy ajánlattevő az
árlejtési jegyzőkönyv feltételeit és a költségvetésben feltüntetett munkálatokat tétel-
ről-tételre ismeri, azoknak magát feltétlenül aláveti és azokat elfogadja, megjegyez-
tetvén, hogy ezen okmányokat aláírni köteles.

A szó- és írásbeli ajánlattevők kívánatra igazolni tartoznak vagyoni állasu-
kat és vállalkozói szakképességüket.

Oly egyének, kik csőd, gyámság, illetőleg gondnokság alatt állanak vagy
akik nyereseményvágyból eredő büntettért elítéltek, azok az árlejtésben részt nem
vehetnek, elkésett, valamint utóajánlatok és távirati ajánlatok semmi szín alatt sem
fognak figyelembe vétetni még az esetben sem, ha azok egy újabb árlejtés megtar-
tása esetére kötelezőleg fenntartatnak is.

A részletes árlejtési feltételek és költségvetési okmányok az alólirt m. kir.
államjóságigazgatóságnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

A vállalatba adandó munkálatok a következők:

- 1) Az aradi Maroshid köburkolat helyreállítása 1424 frt 43 kr. kikialtási árral.
- 2) Az Arad-Uj-Arad közötti ártéri ut helyreállítása 943 frt 90 kr. kikialtási árral.
- 3) A Soborsin-Valemarei hid helyreállítása 177 frt 28 kr. kikialtási árral.

Aradon, 1895. május hó 10-én.

M. kir. államjóságigazgatóság.

M. kir. államvasutak Budapest déli üzletvezetőség.

4737

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak üzemében álló Bács-
Bodrogh vármegyei h. é. vasutak Zenta állomá-
sán 1895. évi november hó 20-án megüresedő
vendégülöi üzletnek ugyanazon naptól számított
három évi időtartamra az 1898. évi novem-
ber hó 19-ig terjedő bérlete iránt ezennel pá-
lyázat hirdettetik, mely nyilvános tárgyaláson
felbontandó ajánlatok utján döntetik el.

Minden ajánlatnak 50 kros bélyeggel el-
látva és okmányokkal felszerelve kell lennie;
a borítékra pedig a következő felirat irandó:
«Ajánlat a m. kir. államvasutak Zenta állomá-
sán lévő vendégülöi üzletre. 4737. számhoz.»

Az ajánlatok borítékba zárva és lepecsét-
elve 1895. évi május hó 21-én déli 12 óráig a
m. kir. államvasutak Budapest déli üzletvezető-
sége titkári hivatalához címelve posta utján
térítve vevény mellett nyújtandók be, bánatpénz
fejében pedig 100 azaz száz frt készpénz-
ben, vagy állami letétre alkalmas értékpapi-
okban a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztá-
ránál Budapesten 1895. évi május hó 20-ikán
déli 12 óráig leteendő vagy posta utján is be-
küldhető.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi
tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebb,
utolsó s a névértékét meg nem haladó napi ár-
folyam szerinti értékben számittatnak.

A vendégülöi bérletére vonatkozó feltételek
a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és keres-
kedelmi osztályában (Külső Kerepesi ut II. ház.
II. emelet 29-ik ajtószám.) a hivatalos órák tar-
tama alatt megtekinthetők; miért is az ajánlat-
tevőről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismeri
s azokat magára nézve egész terjedelmükben kö-
telezőknek elfogadja.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött ha-
táridőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vé-
tetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak Budapest déli üzlet-
vezetősége fenntartja magának azon jogot, hogy
az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlott
bérösszegre, szabadon választhasson.

Budapesten, 1895. márczius 13.

Az üzletvezetőség.

(Utánnnyomás nem díjjastatik.)

Hirdetés.

A nagymélt. m. kir. belügyminiszter
urnak 426/1895. Eln. sz. a kiadott kör-
rendelete értelmében, ezennel közhirrre té-
tetik, hogy az a ki Janku Avrahámnak
tervezett szobor felállítása érdekében bár-
mily cselekménye által közreműködik, ado-
mányokat gyűjt, vagy ad, kihágást követ
el, és 15 napig terjedhető elzárással és
100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel bü-
ntetendő.

Arad, 1895. évi márczius hó 23.

A városi tanács.

4654/1895.

Hirdetmény.

A közös hadsereg katonai nevelő és
képző intézeteiben az 1895/96-ki tanév
kezdetén betöltendő magyar állami alapít-
ványi helyekre vonatkozó pályázati hir-
detmény a nagymélt. m. kir. honvédelmi
miniszterium által leküldetvén, közhirrre
tesszük, hogy ezen pályázati hirdetmény
levéltárunkban bármikor bétékinthető.

Aradon, 1895. évi márczius hó 9-én.

A városi tanács.